

УДК 81'25:81'373.7:81'43:811.111

DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.42.2.15>

ПІДХОДИ ДО ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ВИРАЗІВ У МАС-МЕДІЙНОМУ ТА ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

APPROACHES TO TRANSLATING PHRASEOLOGICAL PHRASES IN THE MASS MEDIA AND POLITICAL DISCOURSES OF THE ENGLISH LANGUAGE

Степанов В.В.,

orcid.org/0000-0002-8169-7908

PhD 035 «Філологія»,

старший викладач кафедри германської філології

Сумського державного університету

Щербак Д.С.,

orcid.org/0009-0001-6998-1826

студентка II курсу магістратури факультету іноземної філології та соціальних комунікацій

Сумського державного університету

Стаття розкриває проблему відтворення фразеологізмів у мас-медійному та політичному дискурсах як одних із найбільш актуальних видів комунікації в сучасному світі. Описуються основні функції фразеологічних одиниць у вказаних галузях, зазначається їхня роль для цільової аудиторії. Пояснюються доцільні підходи, якими може користуватися перекладач під час роботи з англійськими фразеологізмами у мас-медійних та політичних текстах.

Дослідження виконується на базі англійськомовного корпусу новинних статей та політичних промов із фразеологічними виразами, який автори уклали власноруч. Журналістичні ресурси охоплюють статті з онлайн-видань *BBC, CNN, The Guardian, The Sun, Mongabay, Home Health Care News, Edinburgh News, News Decoder, London Evening Standard, Bio Eco Actual, SoToday, The Mirror*. Політичні джерела включають у себе промови Урсули фон дер Ляєн, Міхела Мартіна, Браяна Доннеллі, Джона Саймона, Барака Обами, Білла Клінтона, Нельсона Манделі, Пітера Бота, Марка Батлера, Емми Харді, Маргарет Тетчер, Леона Шрайбера, Джастіна Трюдо, Джона Мейджора.

У результаті проведеної студії автори дійшли висновку, що під час роботи з перекладом фразеологізмів мас-медіа варто враховувати прагматичний аспект їхнього вживання, а саме емоційний вплив на свідомість цільової аудиторії, ефективність передачі значної кількості інформації (особливо при розміщенні у заголовках новин для зацікавлення читачів), здатність лаконічно передавати складні концепти в інформаційному середовищі. Перед перекладачем стоїть задача зберегти основні характеристики оригінальної фрази.

Щодо результатів студії в політичному дискурсі, автори підсумовують, що перед здійсненням перекладу варто визначити основну мету, з якою був використаний фразеологічний вираз політиком, контекст розміщення, представників цільової аудиторії. Варто враховувати основні риси, яких набувають фразеологізми в політиці, а саме маніпулятивна складова, додавання емоційності, зацікавлення в прийнятті важливих рішень, вплив на свідомість.

Наведені принципи аналізу мас-медійних і політичних текстів визначають підходи, якими керується перекладач для влучного відтворення фразеологізмів.

Ключові слова: фразеологізми, дискурс, мас-медійний дискурс, політичний дискурс, англійська мова, переклад.

The article reveals the problem of rendering phraseological units in mass media and political discourses as relevant types of communication in the modern world. The main functions of phraseological units in these fields are described, their role for the target audience is noted. Appropriate approaches that a translator uses when working with English phraseological units in mass media and political texts are explained.

The research is carried out on the basis of an English-language corpus of news articles and political speeches with phraseological phrases. The authors compiled this corpus themselves. Journalistic resources come from *BBC, CNN, The Guardian, The Sun, Mongabay, Home Health Care News, Edinburgh News, News Decoder, London Evening Standard, Bio Eco Actual, SoToday, The Mirror*. Political sources include speeches by Ursula von der Leyen, Michael Martin, Brian Donnelly, John Simon, Barack Obama, Bill Clinton, Nelson Mandela, Pieter Willem Botha, Mark Butler, Emma Hardy, Margaret Thatcher, Leon Schreiber, Justin Trudeau, John Major.

The authors concluded that for translation of mass media phraseology, it is worth considering the pragmatic aspect of their use, namely the emotional impact on consciousness of the target audience, the effectiveness of transmitting a significant amount of information (especially in news headlines), the ability to concisely convey complex concepts in the information environment. The translator is faced with the task of preserving main characteristics of the source phrase.

Within political discourse, the authors conclude that before translating, it is worth determining the main purpose for which the phraseological unit was used, the context of placement, and the target audience. One should consider main features that phraseological units acquire in politics, namely a manipulative component, addition of emotionality, interest in making decisions, and influence on consciousness.

The analysis principles for mass media and political texts determine approaches that the translator is guided by for accurate rendering of phraseological units.

Key words: phraseological units, discourse, mass media discourse, political discourse, English language, translation.

Постановка проблеми. Глобалізація сьогодні торкнулася багатьох сфер людства. Роль медійного інфопростору й політичної сфери, як центрів впливу на масову свідомість, стає з кожним днем все більш важливою. Тому переклад текстів медійного та політичного характеру має неабияке значення, особливо в період геополітичних протистоянь та суспільних трансформацій.

Під час роботи з текстами медійної та політичної галузей виникає проблема з іноземним відтворенням стійких культурно специфічних виразів, котрі сприймаються як цільні сполуки зі значенням, що відмінне від смислу його компонентів. Подібні одиниці, іменовані як фразеологізми, породжують труднощі: фахівець має не лише передати мовну структуру оригінальної сполуки, але й зберегти її когнітивні та етнокультурні ознаки. Треба детально проаналізувати підходи до влучного перекладу фразеологізмів у медійному та політичному дискурсах. У цьому полягає актуальність нашого дослідження.

Аналіз Scopus-публікацій за останні 5–10 років показує, що тематика фразеологізмів притягує до себе багатогранний дослідницький інтерес.

По-перше, вивчається роль фразеологізмів у конкретних культурах світу та особливості їх відтворення іноземними мовами. Фахівці активно досліджують фразеологізми в європейському просторі, зокрема в українській [12], польській [24], румунській [41], німецькій [38], французькій [25] мовах. Звертається увага на полілінгвальний вимір, а саме як фразеологізм відтворюється в різних країнах: Велика Британія – Німеччина – Іспанія [34]; Латвія – Велика Британія [48].

Схоже простежується в студіях про Азію, де вивчають фразеологізми не перетині культур Сходу та Заходу: Узбекистан – Туреччина [2]; Південна Корея – Іспанія [11]. Студії про Близький Схід та Африку цікавляться функціями фразеологізмів у арабській мові (Єгипет, Марокко) та їх перекладом англійською [20; 30] або французькою [21] мовами. Прикметним є той факт, що інтерес простежується і до фразеологізмів країн Центральної та Південної Америки, де вивчаються стійкі сполуки Коста-Ріки [10] і Колумбії [9].

По-друге, фразеологізми актуальні не тільки для суто етнокультурних студій. Фразеологічні вирази закріпилися в різних галузях людської діяльності. Вивчається роль фразеологізмів у правовому секторі [7; 40], інженерії та медицині [32], харчовій промисловості [33]. Експертів фокусуються на функціях фразеологізмів у мас-медійній [39] та політичній [1] галузях. Відтак, роль

фразеологізмів доволі важлива в сучасному світі і треба продовжувати таку тенденцію, особливо в період суспільної нестабільності, коли потрібна консолідація всіх сил для витримки та відбудови держави. Саме тому переклад фразеологізмів у мас-медійних та політичних текстах треба продовжувати вивчати, щоб поширювати тему державної єдності у публічному просторі для ширшої підтримки. Цим додатково підкреслюється актуальність дослідження.

Формування цілей статті. Об'єктом студії є мас-медійні та політичні фразеологізми, предметом – розкриття підходів до їх влучного відтворення у публіцистиці та політиці.

Матеріалом студії слугує авторський англомовний корпус новинних статей та політичних промов із фразеологічними виразами. Публіцистичні ресурси походять з видань *BBC*, *CNN*, *The Guardian*, *The Sun*, *Mongabay*, *Home Health Care News*, *Edinburgh News*, *News Decoder*, *London Evening Standard*, *Bio Eco Actual*, *SooToday*, *The Mirror*. Політичні джерела охоплюють промови Урсули фон дер Ляєн, Міхала Мартіна, Браяна Доннеллі, Джона Саймона, Барака Обами, Білла Клінтона, Нельсона Манделі, Пітера Бота, Марка Батлера, Емми Харді, Маргарет Тетчер, Леона Шрайбера, Джастіна Трюдо, Джона Мейджора.

Метою студії є визначення підходів до перекладу фразеологізмів. Завдання: проаналізувати контексти мас-медійного та політичного дискурсів і запропонувати підходи до їх влучного відтворення українською мовою.

Для вирішення поставлених завдань були використані такі методи дослідження: аналіз, описовий та зіставний методи.

Виклад основного матеріалу. Відтворення фразеологізмів викликає труднощі в перекладі, адже перед ним постає задача не тільки правильно перекласти фразеологічний вираз, але й передати його емоційно-виразний відтінок. Для цього перекладач використовує різноманітні прийоми, щоб інформацію було передано лаконічно й безпомилково.

Першим прикладом використання фразеологізму в медійному дискурсі є заголовок статті газети *The Guardian*:

Feeling blue: US woman treated by doctors after blood turned navy [18].

Вираз прагне заволодіти увагою публіки, оскільки його у цьому контексті застосовують для двозначності, зацікавлюючи аудиторію вже з назви. Слід звернути увагу на колір, який вжито у цій фразі, а саме синій, адже прийнято його вважати символом спокою та стабільності.

Він утворює концепт, що має негативно-песимістичну конотацію. Спочатку читач перекладає фразеологізм як *хандрити, погано себе почувати*. Прочитавши всю новину, стає зрозуміло, що це відноситься до фізичного стану крові – її кольору. Спрацьовує модуляція:

Вона посиніла: американка потрапила до лікарів після того, як її кров набула темно-синього відтінку.

Цитата з медіа-порталу *Mongabay*:

*Farmers in Nepal and India **see red** as blue bulls raid their crops* [17].

Автор використав фразу *to see red*, що позначає червоний колір, який зазвичай передає позитивно-негативну конотацію: енергійність, бадьорість, гнів, стрес, сором'язливість. Вираз створює яскравий образ фермерів, викликаючи певні емоції у читачів на ситуацію, що здатна створити загрози для сільського господарства. Колір підкреслює серйозність ситуації, посилює усвідомлення небезпеки. Краще використати модуляцію фразеологізму та конкретизацію виду тварин, щоб зробити переклад більш зрозумілим для аудиторії:

*Фермери в Непалі та Індії **лютують**: антилопи спустошують посіви.*

Заголовок статті *The Guardian*:

***Through thick and thin** Gareth Southgate was English perfect ambassador* [47].

Фразеологізм характеризує складний життєвий шлях колишнього тренера збірної Англії з футболу Гарета Саутгейта. Вираз підкреслює відповідальний образ чоловіка, який, попри професійні перешкоди, був відданим своїй справі. Автор викликає повагу в читачів до рішучої і вірної людини. Варто використати фразеологічний еквівалент *і в радості і в горі*:

***І в радості і в горі** Гарет Саутгейт був ідеальним амбасадором Англії.*

Цитата із газети *The Sun*:

*Philippe Coutinho would be **"welcome with open arms"** at Barcelona, claims defensive star Gerard Pique* [26].

У спортивній статті автор використовує фразу для опису дружнелюбного прийому футболіста в новій команді. Цим формується позитивне сприйняття трансферу, а також покращується імідж футбольного клубу. Варто застосувати еквівалент *з розпростертими обіймами*:

*Філіппе Коутінью в «Барселоні» зустрінуть **з розпростертими обіймами**, заявив зірковий захисник Жерар Піке.*

Новий приклад. Цитата *BBC*:

*Not only is **bridge-burning** becoming less of a taboo. Actions that were formerly seen as career*

killers may be necessary to change the workplace for the better [50].

Bridge-burning означає категорично порвати з кимось відносинами, особливо у професійній сфері. Фразеологізм раніше мав негативний емоційний аспект, але в цьому випадку він надає тексту більшої образності і вказує на необхідні кроки, які мають бути прийняті людиною заради професійного розвитку в майбутньому. Варто використати абсолютний еквівалент, а саме спалення мостів:

*Не лише **«спалення мостів»** перестає бути табу. Дії, що іноді вважалися руйнівними для кар'єри, можуть покращити робоче середовище.*

Цитата зі статті *BBC* про зовнішню політику:

*Does the UK have **"bigger fish to fry"** in France row?* [14]

Вираз вжито в переносному значенні мати важливіші справи. Цей елемент розташований у заголовку для привертання уваги та зацікавлення аудиторії, навіть тієї, котра не зацікавлена в політичному житті. Мовна конструкція характеризується грою слів з додаванням іронічних рис, роблячи заголовки більш емоційно виразним. Темою дискусії є екологічні проблеми, зокрема риболовні питання, а в заголовку використано слово *риба*, щоб підкреслити складну двояку ситуацію. Для того щоб зберегти образність і лаконічність, варто перекласти цей вираз із використанням смислового розвитку та додавання:

*Чи є у Британії **важливіші справи**, ніж рибальська суперечка з Францією?*

Цитата зі статті *The Guardian*:

***Right as rain!** 10 ways to boost your mood on grey, wet or cold days* [36].

To feel right as rain є повною конструкцією фразеологізму, що означає *почувати себе чудово*. Скорочена форма зберігає семантичне значення і посилює ритмічність заголовку. Фразеологізм додає іронічності, адже новина пов'язана з дощовою погодою. Утім, автор перетворює такі дні на комфортні, створюючи позитивний настрій. Варто застосувати компенсацію ідіоматичного виразу *дощ не привід для суму* із подальшим антонімічним перекладом:

***Дош не привід для суму!** 10 способів зробити похмурий день яскравішим.*

Цитата зі статті *Home Health Care News*:

*It's not all **rainbows and butterflies**. We are still recovering from COVID* [23].

Фразеологічні елементи мають позитивну конотацію, тому їхнє поєднання отримує смисл легкого життя. Вираз набуває негативного значення, адже до нього додано заперечну частину, що суперечить ідеалізованому стану речей. Автор

наводить контраст із реальними наслідками від COVID-19 та додає емоційність, щоб створити зв'язок з аудиторією, котра також стикнулася зі схожими проблемами. Варто використати переклад як *по маслу*:

Не завжди все йде як по маслу. Ми всі досі оговтується від COVID.

Фразеологізм-зоонім із заголовку *Edinburgh News*:

What's the matter Mr Swinney, cat got your tongue? [49].

Фраза має засуджувальний характер і відноситься до людини, яка не відповідає на питання. Виразжито для гумористичного ефекту з додаванням політичної сатири. Автор намагається описати абсурдну ситуацію, поєднуючи іронічний коментар, особисту історію та дії політиків. Варто використати частковий еквівалент мови *проковтнути*:

Чого замовкли, містере Суїнні, язика проковтнули?

Цитата зі статті *London Evening Standard*:

Dogs and their owners have gathered in Westminster to take part in an anti-Brexit "dog's dinner" [8].

Словникове значення цього фразеологізму – *хаотичність, безладдя*. Він має пряму асоціацію з їжею для собак, що створює комічний ефект, адже дії відбуваються на фоні парламенту. Також підкреслюється абсурдність ситуації, що пов'язана з Brexit. Фразеологізм спирається на гру слів, що й песики виступають за референдум. Краще обрати описовий переклад:

Собаки та їхні власники зібралися у Вестмінстері, щоб взяти участь в антибрекзитському заході, що символізував хаос.

Цитата зі спортивної рубрики *BBC*:

Moyes is a safe pair of hands as he returns to familiar surroundings, with the hierarchy bringing back someone who many fans wanted [37].

A safe pair of hands уподібнюється до надійної та компетентної людини в професійній діяльності. Йдеться про Девіда Мойєса (футбольного тренера), який може врятувати ситуацію в команді. Краще використати описовий переклад для більш природнього звучання, а саме *надійний та перевірений спеціаліст*, та здійснити зовнішнє членування, щоб не перенапружувати реципієнтів:

Мойєс – надійний та перевірений спеціаліст. Керівництво запросило саме того, кого хотіли бачити багато вболівальників.

Цитата з ресурсу *News Decoder*:

Good reporters bend over backwards to see multiple sides to stories, and to do so, they need to speak to players on all sides [27].

Фразеологізм показує надмірну старанність через метафоричність: фізичний рух зі значними зусиллями. Вираз *bend over backwards* то підкреслює професіональну відповідальність журналістів і аналіз об'єктивної ситуації. Щоб уточнити цю характеристику в перекладі, краще використати конкретизацію:

Справжні журналісти невтомно працюють, щоб отримати всебічну інформацію, і для цього вони повинні спілкуватися з усіма учасниками.

Цитата з ресурсу *Bio Eco Actual*:

Indonesia's sweet spot: Making an impact with organic coconut sugar [22].

Вираз має спортивне походження (теніс) і означає місце ракетки, куди вдарає м'яч і потім відлітає. З часом значення метафорично перетворилося. Зараз воно описує певне рішення чи ситуацію, які є найкращим варіантом. Фразеологізм підкреслює економічну вигоду та позитивні умови для виготовлення органічного кокосового цукру. Варто використати модуляцію, щоб зберегти загальний сенс, але наголосити на динамічному розвитку цієї справи:

Можливості, котрі відкриваються перед Індонезією: розвиток виробництва органічного кокосового цукру.

Цитата з джерела *SooToday*:

I am scared my property value is going to go down with a facility like this as well. Build that facility – I am all for it – but not in my backyard [31].

Описується протест проти новаторських змін у розміщенні об'єкту поруч із житловим масивом. Мовець емоційно захищає власні інтереси від негативних наслідків, виражаючи страх за майбутнє. Вираз створює протиріччя, адже мовець хоч і підтримує саму ідею проєкту, але не хоче брати на себе відповідальність за наслідки. Краще використати антонімічний переклад, щоб підкреслити умови, за яких суб'єкт приймає ідею нової побудови, пом'якшуючи категоричність:

Я боюся, що вартість моєї нерухомості знизиться через таку установу. Я повністю підтримую будівництво цього закладу, але якби він був розташований десь подальше.

Цитата з порталу *The Mirror*:

Erik ten Hag stood on the touchline with a face like thunder [16].

Вислів має асоціацію з грозою, похмурою людиною, гнівом. Це додає висловлюванню експресивності. Описується емоційний стан футбольного тренера Еріка тен Хага, що додаючи драматизму та напруженості. Краще використати модуляцію зі зберіганням емоційної складової:

Ерік тен Хаг стояв на краю поля з обличчям, сповненим гніву.

Політичний дискурс проявляється в дискусіях з аудиторією як інструмент впливу. Фразеологізми можуть зацікавити слухачів, пожвавити взаємодію між людьми, експресивно передати думку. Треба обрати доречні перекладацькі трансформації, щоб лаконічно відтворити сказане.

Цитата Урсули фон дер Ляєн на дебатах Європейського парламенту:

This could be infrastructure, or research and development. This would be involuntary, for those who want to go the extra mile [44].

Широкого вжитку цей фразеологізм набув у Америці XIX століття, коли робітники заради більшої зарплатні або похвали від господаря мусили багато працювати. У виступі його вжито в значенні *пройти додаткову милю*.

Фраза спонукає до дій, але не радикально, підкреслюючи ініціативність і мотивацію. Фразеологізм перетворив політичний контекст на більш лояльне звернення до аудиторії, вказуючи на майбутнє гідне рішення. Вираз краще перекласти антонімічним перекладом, щоб зробити акцент на тому, що відсутність страху є запорукою кращого майбутнього:

Це може охоплювати інфраструктуру або науково-дослідні проекти. Це добровільна ініціатива для тих, хто не боїться брати на себе відповідальність.

Цитата прем'єр-міністра Ірландії Міхала Мартіна на Вечері інженерів:

It goes without saying that engineers and the engineering sector will play a central role in the success of this major national effort, delivering for our people and putting in place the foundations for the success of generations to come [45].

Фокусується увага на цінності інженерів. Краще використати додавання для посилення емоційного забарвлення, а саме *це не потребує зайвих пояснень*, і зовнішнє членування з перестановкою:

Інженери та інженерний сектор відіграватимуть ключову роль в успіху національного проекту, працюючи на благо нашого народу та закладаючи фундамент для успіху майбутніх поколінь. Це не потребує зайвих пояснень.

Цитата Браяна Доннеллі (політик Нової Зеландії):

Then one Sunday morning I received a strange phone call from someone I understood to be a dyed-in-the-wool National Party member who said: "We would like you to stand for New Zealand First" [13].

Вираз походить від отримання яскраво-стійкого кольору під час насичення барвами тканини

до початку прядіння. Фразеологізм додає емоційності до виступу, підкреслюючи стійкість, консервативність поглядів. Акцентується увага на відданості до професії. Краще використати експлікацію:

Одного недільного ранку я отримав дивний телефонний дзвінок від людини, яку сприйняв як відданого своїм переконанням члена Національної партії. Вона сказала: «Ми б хотіли, щоб ви балотувалися від партії New Zealand First».

Цитата Джона Саймона (канцлер скарбниці Великої Британії) під час виступу перед представниками уряду 1938 року:

There was a demonstration, an instant demonstration of admiration for the man amongst us who, as everybody knows, has been untiring in his efforts and unyielding in his resolve to snatch from the very jaws of war the prospect of peace [35].

Jaws постає символом війни як руйнівної сили. Слово використано як гіперболу, щоб додати виступу емоційний відтінок і перебільшити перед можновладцями здобутки прем'єр-міністра, котрий нібито зміг запобігти новій війні ціною значних зусиль. Це справляє психологічний ефект, адже гармоніює з миролюбними бажаннями та компромісом. Варто використати калькування вирвати з пащ, щоб зберегти емоційну напругу і героїчний пафос:

Це була демонстрація, миттєвий вияв захоплення людиною серед нас, яка, як всім відомо, невтомно докладала зусиль і непохитно трималася свого рішення вирвати з самих пащ війни надію на мир.

Цитата Барака Обами на 66-й сесії Генеральної Асамблеї ООН:

I would like to talk to you about a subject that is at the heart of the United Nations – the pursuit of peace in an imperfect world [6].

Оратор намагається окреслити центральну тему промови перед цільовою аудиторією – мир як основна місія ООН. Дескриптори компоненту heart, наприклад людяність та доброзичливість, вказують на духовні людські якості як центр життя. Тобто, політик створює асоціацію із серцем як головними цілями організації. Краще використати описовий переклад в основі діяльності:

Я хотів би поговорити з вами про тему, яка лежить в основі діяльності ООН – прагнення до миру в недосконалому світі.

Цитата Білла Клінтона під час з'їзду Демократичної партії 2004 року:

Strength and wisdom are not opposing values. They go hand in hand. They go hand in hand, and John Kerry has both [46].

Оратор, використовуючи поняття сили та мудрості, вважає, що вони здатні взаємодоповнювати одне одного, перетворюючи політика на справжнього лідера і знавця своєї справи. *Hand in hand* символізує гармонійність і підсилює аргументацію, вказуючи на гарні якості на той час кандидата у президенти Джона Керрі. Тобто, фразеологізм використовується для впливу на рішення народу перед виборами, показуючи лише кращі сторони Джона Керрі. Варто використати логічну синонімію пліч-о-пліч та компресію:

Сила та мудрість не суперечать одна одній. Вони йдуть пліч-о-пліч. І Джон Керрі має обидві ці якості.

Цитата Нельсона Манделі під час 52-ї Національної конференції Африканського національного конгресу:

We take heart from the knowledge that when it mattered the ANC could always find the wisdom and strength to avoid actions that would destroy the organisation [28].

Автор мотивує людей не падати духом навіть у найважчі часи. *Heart*, слугуючи центральним органом, додає до промови позитив, орієнтуючись на народ. Фразеологізм вказує на важливість організації, збільшуючи довіру до неї і перетворюючи її на єдину справедливую структуру, котра бореться за майбутнє громадян. Варто здійснити антонімічний переклад не падати духом:

Ми не падаємо духом. Коли необхідно, АНК завжди знаходив мудрість і силу, щоб уникнути дій, які б розкололи організацію.

Цитата президента ПАР Пітера Бота на відкритті конгресу Національної партії в Дурбані 1985 року:

I believe that we are today crossing the Rubicon. There can be no turning back. We now have a manifesto for the future of our country, and we must embark on a programme of positive action in the months and years that lie ahead [3].

Громадян готують до радикальних рішень. Мовець використав алюзію, щоб подати себе і народ як співтворців історії. Варто використати калькування:

Я вважаю, що ми сьогодні переходимо Рубікон. Назад шляху немає. Тепер у нас є маніфест щодо майбутнього нашої країни, і ми повинні розпочати програму активних дій у найближчі місяці й роки.

Цитата Марка Батлера (міністра охорони здоров'я Австралії):

Cheaper medicines are a terrific policy, partly because they are good for the hip pocket, and they obviously are at a time of real cost of living pressures [15].

Політик фокусується на фінансовому становищі народу, турбуючись про благополуччя громадян. Краще використати описовий переклад фінансовий стан, щоб подати думку максимально доступно:

Дешевші ліки – це чудова політика, частково тому, що вони вигідні для фінансового стану. Очевидно, що вони потрібні в період скрути.

Цитата Білла Клінтона на з'їзді Демократичної партії 1996 року:

We are on the right track to the 21st century. We are on the right track. But our work is not finished. What should we do? First, let us consider how to proceed [5].

Вираз передає тверду позицію політика, що всі його реформи покращили життя громадян і націлені на майбутній добробут. Краще використати описовий переклад *рухаємося в правильному напрямку* та еквівалентний переклад на правильному шляху, щоб лаконічно передати сенс сказаного:

Ми рухаємося в правильному напрямку. Ми на правильному шляху. Але наша робота не закінчена. Що нам робити? Спочатку розглянемо, як діяти далі.

Цитата Емми Харді у парламенті Великої Британії:

I tip my hat once again to the right hon. Member for Suffolk Coastal (Dr Coffey), who, despite no longer being in the Front-Bench position, has continued to advocate for environmental issues from the Back Benches. I completely respect that [19].

Tip one's hat означає підняття капелюху під час вітання на знак поваги. Вираз передає подяку за виконану роботу, висловлює повагу за відданість справі. Краще використати заміну на еквівалент віддавати належне:

Я ще раз віддаю належне члену парламенту від Суффолк-Костала – доктору Коффі. Вона, незважаючи на те що вже не займає посаду на передній лаві, не перестав боротися за екологію із задніх лав. Я щиро це ціную.

Цитата Маргарет Тетчер:

"Yes, Minister" is truly my favourite programme. I was about to refer to its perceptive portrayal, you went one further and referred to its authentic portrayal. Its perceptive portrayal of what goes on in the corridors of power has given me hours of pure joy, and no worries at all [42].

Фраза вказує на доленосні рішення, секрети, які ховаються за лаштунками. Маргарет Тетчер звертається у промові до програми "Yes, Minister", що описує бюрократію сатирично. Одиниця має іронічний відтінок: справжня полі-

тика не ідеальна. Варто використати конкретизацію вищій ешелони влади:

«Так, пане міністр» – справді моя улюблена телепрограма. Я збиралася згадати про її реалістичну інформації, а ви пішли далі й послалися на її автентичну тему. Її реалістичний опис того, що відбувається у вищих ешелонах влади, подарував мені години справжньої радості.

Цитата міністра внутрішніх справ ПАР Леона Шрайбера під час виступу у Кейптаунському прес-клубі:

In the new world we want to build for Home Affairs, a secure digital system will flag fraudulent documents faster and more effectively than human eyes ever could, while also delivering outcomes to legitimate applicants in the blink of an eye [43].

Фраза асоціюється з морганням очима, підкреслюючи швидкість інновацій у світі. Політик аргументує, виступає за впровадження нових ідей. Краще використати відповідник *миттєво*, щоб не перенапружувати реципієнтів:

У новому світі, який ми хочемо побудувати для Міністерства внутрішніх справ, безпечна цифрова система виявлятиме шахрайські документи швидше та ефективніше, а також вмиг надаватиме результати законним заявникам.

Цитата прем'єр-міністра Канади Джастином Трюдо під час звернення у відповідь на введення торговельних тарифів США:

We launched a \$1.3 billion border plan that is already showing results, because we too are devastated by the scourge that is fentanyl. A drug that has torn apart communities and caused so much pain and torment for countless families across Canada, just like in the United States. A drug that we too want to see wiped from the face of this earth. A drug whose traffickers must be punished [4].

Вказується на рішучість дій у вирішенні надзвичайної ситуації, котра може зачепити

громадян. Варто використати кальку *стерти з лиця землі*:

Ми запустили прикордонний план вартістю 1,3 мільярда доларів, який уже дає результати, тому що ми також спустошені лихом, яким є фентаніл. Наркотик, який роз'єднав громади та завдав стільки болю та мук незліченним сім'ям в Канаді та Сполучених Штатах. Наркотик, який ми теж хочемо стерти з лиця землі. Наркотик, торговці яким повинні бути покарані.

Цитата прем'єр-міністра Великої Британії Джона Мейджора щодо його відставки 1997 року:

When the curtain falls, it is time to get off the stage. It is what I will do [29].

Політик порівнює своє звільнення з посади із актором, який покидає сцену в кінці вистави. Вираз додає емоційний ефект до прийняття доле-носного рішення. Варто використати кальку *спускається завіса*:

Коли спускається завіса, час залишати сцену. Таке моє рішення.

Висновки. Використання фразеологізмів у мас-медійному дискурсі здатне перетворити звичайний новинний текст на джерело емоційно-забарвленої інформації, яка може привернути увагу аудиторії. Найчастіше їх розміщують у заголовках або на початку статті, щоб справити емоційний ефект на реципієнтів. Влучний переклад медійних фразеологізмів залежить від контексту, культурної специфіки, наявності необхідного еквіваленту, аудиторії.

У політичному дискурсі фразеологізми є засобом маніпуляції, впливу на людей. Правильний вибір еквівалентів для передачі фразеологізмів залежить від контексту, наявності відповідників, емоційної забарвленості тощо.

Перспективою досліджень вважаємо вивчення підходів до відтворення фразеологізмів у інших видах дискурсу, а також на базі інших мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Abisheva K. et al. Modus ethical categories as a condition for the emergence of phraseological semantics, their application in political discourse. *Space and Culture, India*. 2024. Volume 12. Issue 3. P. 171–188. URL: <https://surl.li/vdpnzh>.
2. Abjalova M., Rashidova U., Hasanov A. Creating a phraseological base for the Uzbek-Turkish automatic translation program. *AIP Conference Proceedings*. 2024. Volume 3147. Issue 1. Article 040023. URL: <https://surl.li/qbusik>.
3. Address by State President P. W. Botha, August 15, 1985. *O'Malley – The Heart of Hope*. URL: <https://surl.li/ffrfkk>.
4. Address to the sovereign nations of Canada and the United States of America in response to ostensible U.S. trade tariffs against Canada. *American Rhetoric*. URL: <https://surl.li/ixafhl>.
5. August 29, 1996: Remarks at the Democratic National Convention. *Miller Center*. URL: <https://surl.li/xbwdul>.
6. Barack Obama. 66th Session of the United Nations General Assembly Address. *American Rhetoric*. URL: <https://surl.li/cc/bexkme>.
7. Bielawski P. Übersetzungsorientierte Didaktisierung juristischer Phraseologie. *Yearbook of Phraseology*. 2024. Volume 15. Issue 1. P. 5–32. URL: <https://surl.li/zcdhaw>.

8. Brexit news latest: Protest in Westminster warns Britain is “heading for a dog’s dinner of a Brexit”. *The Standard*. URL: <https://surl.li/dixydz>.
9. Cardona C. R., Bevilacqua C., Castillo L. F. M. Eventive specialized phraseological units in the subtitling for the deaf (SDH) of a Colombian audiovisual product. *Sendebare*. 2020. Volume 31. P. 87–110. URL: <https://surl.li/ijxlyd>.
10. Castro E. V. Strategies for the translation of phraseological units as a feature of fictional orality in Costa Rican literature. *Transfer*. 2023. Volume 18. Issue 1. P. 49–97. URL: <https://surl.li/bmqfqq>.
11. Chung M. G. Korean animal-related phraseological units and its Spanish correspondence. *Paremia*. 2020. Issue 30. P. 225–235. URL: <https://surl.li/cwkwwc>.
12. Čižmarová M. Ukrainian phraseology. Current state and prospects of research. *Slavica Slovaca*. 2024. Volume 59. Issue 1. P. 168–175. URL: <https://surl.li/hfsdix>.
13. Debate on Prime Minister’s statement. *New Zealand Parliament*. URL: <https://surl.li/natchl>.
14. Does the UK have “bigger fish to fry” in France row? *BBC*. URL: <https://surl.li/ybzjqj>.
15. Doorstop – Gold Coast. *Prime Minister of Australia*. URL: <https://surl.li/knnziz>.
16. Erik ten Hag’s face like thunder sums up Man Utd misery as sack fears grow. *The Mirror*. URL: <https://surl.li/coysis>.
17. Farmers in Nepal and India see red as blue bulls raid their crops. *Mongabay*. URL: <https://surl.li/pwcktz>.
18. Feeling blue: US woman treated by doctors after blood turned navy. *The Guardian*. URL: <https://surl.li/czbjma>.
19. Global Ocean Treaty. *UK Parliament*. URL: <https://surl.li/hlqcgf>.
20. Haider A. S., Shuhaiber R. Netflix English subtitling of idioms in Egyptian movies: Challenges and strategies. *Humanities and Social Sciences Communications*. 2024. Issue 11. Article 949. URL: <https://surl.li/ccrgzsvv>.
21. Hamdane H. Translation of Moroccan paremias into French: Equivalence between paremias starting with «lli» in Moroccan Arabic and «qui» in French. *Taikomoji Kalbotyra*. 2021. Issue 15. P. 61–76. URL: <https://surl.li/mafabu>.
22. Indonesia’s sweet spot: Making an impact with organic coconut sugar. *Bio Eco Actual*. URL: <https://surl.li/kqhubf>.
23. It’s not all rainbows and butterflies: Basin health looks to rebuild amid home health cuts, value-based purchasing. *Home Health Care News*. URL: <https://surl.li/vqakjr>.
24. Kosmeda T. Phraseography in translation: Case study of compiling bilingual Ukrainian-Polish dictionary of set expressions. *Slavia Orientalis*. 2020. Volume LXIX. Issue 1. P. 121–129. URL: <https://surl.li/pinlft>.
25. Lapebie J. M. B. French phraseological units related to work and its problematic in the translation into Spanish. *Paremia*. 2017. Issue 26. P. 121–131. URL: <https://surl.li/labymf>.
26. Liverpool star Philippe Coutinho would be “welcome with open arms” at Barcelona, says Gerard Pique. *The Sun*. URL: <https://surl.li/etvrfu>.
27. Media literacy: Bending over backwards to be fair. News Decoder. URL: <https://surl.li/uekour>.
28. Message by Nelson Mandela to the 52nd National Conference of the African National Congress (ANC), Polokwane. *Mandela.gov.za*. URL: <https://surl.li/zpslft>.
29. Mr. Major’s resignation statement – 2 May 1997. *John Major Archive*. URL: <https://surl.li/yfrjii>.
30. Muftah M. Translating routine phrases from Arabic into English: Between functional translation and cultural specificity. *Comparative Literature: East and West*. 2023. Volume 7. Issue 2. P. 151–165. URL: <https://surl.li/vhgzip>.
31. “Not in my backyard”: Many neighbours slam Sault transitional housing project. *SooToday*. URL: <https://surl.li/ierpqr>.
32. Pastor M. L. C. Verbal phraseology: An analysis of cognitive verbs in linguistics, engineering and medicine academic papers. *Computational and Corpus-Based Phraseology*. 2017. Volume 10596. P. 325–336. URL: <https://surl.li/xylxyf>.
33. Pérez L. M., López-Arroyo B. Wine and translation: An analysis of phraseological units in English and Spanish wine technical sheets. *Perspectives*. 2023. Volume 33. Issue 2. P. 341–356. URL: <https://surl.li/wuqwdy>.
34. Pérez R. G., Zulategui J. P. L. Phraseological false friends: An empirical study of English, German, and Spanish expressions. *Revista Española de Lingüística Aplicada*. 2023. Volume 36. Issue 2. P. 672–697. URL: <https://surl.li/rmbglr>.
35. Policy of His Majesty’s Government. *UK Parliament*. URL: <https://surl.li/absfxn>.
36. Right as rain! 10 ways to boost your mood on grey, wet or cold days. *The Guardian*. URL: <https://surl.li/bpzhxo>.
37. “Safe pair of hands” gives fans what they wanted. *BBC*. URL: <https://surl.li/peuytu>.
38. Sanz-Villar Z. German-to-Basque translation analysis of multiword expressions in a learner translation corpus. *Ikala*. 2024. Volume 29. Issue 1. P. 1–21. URL: <https://surl.li/zvqwnv>.
39. Shalkarbek A. et al. Hyperbolic phraseology in media literacy. *Informacios Tarsadalom*. 2024. Volume XXIV. Issue 4. P. 29–42. URL: <https://surl.li/bxjwbh>.

40. Shanaieva-Tsymbal L., Yamnych N. Enhancing effective communication in public administration: The role of phraseological units in foreign language learning. *Cogito*. 2023. Volume 15. Issue 3. P. 127-136. URL: <https://surli.cc/rbgumd>.
41. Similaru L. Romanian equivalents of some phraseological units from the novel "Insolación" by Emilia Pardo Bazán. *Lingvistică (Anale, Craiova)*. 2023. Volume 45. Issue 1-2. P. 204-210. URL: <https://surli.li/umyqqp>.
42. Speech (and sketch) for BBC1: Yes, Prime Minister. *Margaret Thatcher Foundation*. URL: <https://surli.li/jgrfoi>.
43. Speech by Minister Leon Schreiber delivered to the Cape Town Press Club. *Department of Home Affairs of South Africa*. URL: <https://surli.li/lybneq>.
44. Speech by President von der Leyen at the European Parliament Plenary joint debate on European Council meetings and European Security. *European Commission*. URL: <https://surli.li/uovhzv>.
45. Speech by Taoiseach Micheál Martin at the Engineers Ireland Cork Region Annual Dinner. *Gov.ie*. URL: <https://surli.li/elvxdm>.
46. Text of Bill Clinton's speech. *CBS News*. URL: <https://surli.lu/lgijklw>.
47. Through thick and thin Gareth Southgate was England's perfect ambassador. *The Guardian*. URL: <https://surli.cc/kqnrxl>.
48. Veinberga E. Metaphors and metonymies in Latvian and English phraseological units with the keyword head. *Culture Crossroads*. 2023. Volume 23. P. 272-285. URL: <https://surli.li/arlozu>.
49. What's the matter Mr Swinney, cat got your tongue? *Edinburgh News*. URL: <https://surli.li/mevvgj>.
50. Why "burning bridges" may not be a career killer. *BBC*. URL: <https://surli.li/noxuso>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 28.09.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 30.10.2025
Дата публікації: 28.11.2025